

Dokument 13

(2015–2016)

Årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid

Årsrapport fra Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for perioden 12. september 2014–12. september 2015

Til Stortinget

Innledning

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid for valgperioden 2013–2017 består av følgende representanter:

<i>Medlemmer</i>	<i>Varamedlemmer</i>
Eirik Sivertsen (A), leder	Eva Kristin Hansen (A)
Janne Sjelmo Nordås (Sp), nestleder	Rigmor Andersen Eide (KrF)
Ingrid Heggø (A)	Martin Henriksen (A)
Siri A. Meling (H)	Regina Alexandrova (H)
Margunn Ebbesen (H)	Hårek Elvenes (H)
Jan-Henrik Fredriksen (FrP)	Tor André Johnsen (FrP)

Generelt

Norge har lange tradisjoner i polare strøk og har store nasjonale interesser å ivareta som en polarnasjon. De siste årene har vi sett en ny utvikling i Arktis. Høyere temperaturer gjør at isen i Arktis smelter og gjør området mer åpent og tilgjengelig for menneskelig aktivitet knyttet blant annet til skipsfart, ressursutvinning og turisme. Samtidig har vi sett at interessen for Arktis og nordområdene har økt nasjonalt, i de arktiske landene og i det internasjonale samfunnet for øvrig.

Den 22. oktober 2009 vedtok Stortinget å opprette en delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid. Delegasjonen har 6 medlemmer og 6 varamedlemmer. Delegasjonsleder representerer Stortinget i Den arktiske parlamentarikerkomiteen. Bakgrunnen for opprettelsen er et ønske om å styrke Stortingets oppmerksomhet om utviklingen i Arktis.

Delegasjonen har i perioden 2014–2015 arrangert og deltatt på flere arrangementer enn noen gang tidligere. Delegasjonen ser det som viktig å delta i den offentlige debatten om samarbeid i Arktis.

Det arktiske parlamentarikersamarbeidet

Lederen av Stortingets delegasjon, Eirik Sivertsen, representerer Stortinget på møtene til Den arktiske parlamentarikerkomiteen. Denne komiteen består av folkevalgte fra de 8 arktiske landene (Canada, Danmark, Finland, Island, Norge, Russland, Sverige og USA) og Europaparlamentet. Urfolkene i Arktis deltar i samarbeidet som faste deltakere (permanent participants).

I perioden 12. september 2014 til 12. september 2015 har komiteen avholdt 3 møter (Helsingfors, Washington og Reykjavik). Delegasjonsleder Sivertsen ble valgt som ny leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen for de to kommende årene på et møte 11. september 2014. Dennis Bevington fra Canada ble gjenvalgt som nestleder av komiteen.

Et viktig formål med møtene i Den arktiske parlamentarikerkomiteen er å ha en dialog med det arktiske regjeringssamarbeidet i Arktisk råd. På møtet i Helsingfors i november 2014 deltok den finske utenriksministeren Erkki Tuomioja. I forlengelsen av komitémøtet ble det arrangert et seminar om sikkerhet i Arktis hvor ytterligere to medlemmer av delegasjonen deltok.

På møtet i Washington i 10.–11. mars 2015 deltok USAs spesielle representant for Arktisk råd, admiral Robert Papp, på møtet, hvor han diskuterte planene for USAs kommende formannskap i Arktisk råd med komiteens medlemmer. I Reykjavik i mai 2015 deltok statssekretær Stefán Haukur Jóhannesson og redegjorde for Islands arktiske politikk samt resultatene fra Arktisk råds ministermøte 23. april 2015. Møtet i Reykjavik ble arrangert i forlengelsen av den 4. parlamentarikerkonferansen for Den nordlige dimensjon hvor medlemmene av komiteen deltok.

I kraft av å være leder for komiteen har Sivertsen blant annet deltatt på Arktisk råds ministermøte i Iqaluit, Canada, 23.–24. april 2015, og på klimakonferanse «GLACIER» i Anchorage, 30.–31. august 2015. Sivertsen var også innleder på et seminar om Arktis i Paris 6. februar 2015.

Sivertsen talte på vegne av Den arktiske parlamentarikerkomiteen under Nordisk råds sesjon i Stockholm 30. oktober 2014.

Stortinget har påtatt seg å være vertskap for sekretariatsfunksjonen til det arktiske parlamentarikersamarbeidet. Dette utføres av seniorrådgiver Bjørn Willy Robstad i internasjonal avdeling. I kraft av å inneha denne posisjonen deltar Bjørn Willy Robstad som observatør på Arktisk råds halvårslige høynivåmøter på tjenestemannsnivå (Senior Arctic Officials). Robstad ble 11. september 2014 gjenoppnevnt som generalsekretær for de kommende to årene.

Stortingets delegasjon for arktisk parlamentarisk samarbeid

Delegasjonen har i perioden avholdt 3 delegasjonsmøter og en delegasjonsreise. Medlemmer av delegasjonen deltok på den 4. parlamentarikerkonferansen for Den nordlige dimensjon i Reykjavik 10.–11. mai 2015. I tillegg har delegasjonen stått som vertskap for flere seminarer og møter, og deltatt på eksterne arrangementer.

Den 12. november 2014 arrangerte delegasjonen et dialogmøte om nordområdene med utenriksminister Børge Brende. Dialogmøtene er en oppfølging av Nordområdemeldingen (Meld. St. 7 (2011–2012)) om tettere kontakt mellom regjering og Storting i nordområdespørsmål. Utenriksministeren redegjorde for regjeringens nordområdepolitikk og USAs kommende formannskap i Arktisk råd. Fra Stortinget deltok representanter fra Stortingets arktiske delegasjon, EFTA/EØS-delegasjonen, Europarådsdelegasjonen og NATO PA.

Den 12. januar 2015 arrangerte delegasjonen et seminar i Bodø med tittelen «Droner i Nord». Seminaret var en oppfølging av Teknologirådets rapport «Droner i Arktis» fra oktober 2014. Deltakere var fra

myndighetssiden og fra ulike miljøer som bruker og utvikler droner. Formålet med seminaret var å få til økt samarbeid mellom miljøene og få en diskusjon omkring fremtidig bruk av droner i nord.

Den 23.–26. mars 2015 var delegasjonen på reise til Tromsø, Karasjok og Kautokeino. Etter møte i Sametinget dro delegasjonen til Kautokeino hvor vilkårene for reindrift i Norge var hovedtema.

Den 10.–11. mai 2015 deltok medlemmer av delegasjonen på den 4. parlamentarikerkonferansen for Den nordlige dimensjon i Reykjavik. Delegasjonsleder Sivertsen innledet på konferansen under temaet «Utvikling av politikken for Den Nordlige Dimensjon».

Den 20. mai 2015 arrangerte delegasjonen seminaret «Norge og Antarktis» i Stortinget, hvor formålet var å øke oppmerksomheten omkring Norges interesser i Antarktis. Innledere på seminaret var Jan-Gunnar Winther, direktør ved Norsk Polarinstitutt, Odd Gunnar Skagestad, UD, Harald Dag Hjølle, polarhistoriker ved Norsk Polarinstitutt og Marthe Grindaker og Sigve Nordrum fra Aker Biomarine.

Den 10. juni 2015 arrangerte delegasjonen en ny nordområdedialog med utenriksminister Brende. Tema for møtet var samarbeid i nord og USAs formannskap i Arktisk råd. Fra Stortinget deltok representanter fra Stortingets arktiske delegasjon, NATO PA og OSSE PA.

16. august 2015 arrangerte delegasjonen nordområdedebatt «Er Nordområdene like hete?» under «Arendalsuka 2015». Arrangementet var i samarbeid med GRID Arendal, Arktisk Universitet (UARctic) og Nordområdesenteret. Deltakerne i debatten var Frank Bakke-Jensen (H), Eirik Sivertsen (A), Anne Husebakk, rektor ved Norges Arktiske Universitet, Dag Rune Olsen, rektor ved Universitetet i Bergen, Pål Pedersen, rektor ved Universitetet i Nordland, Erling Kvadsheim, Norsk olje og gass, Lars Kullerud, Arktisk universitet, og Bente Aasjord fra Fagforbundet. Ordstyrer var Arne O. Holm, og arrangementet ble meget godt besøkt.

Den 8. september 2015 deltok Sivertsen i et panel i Tromsø i forbindelse med åpningen av sekretariatet til «Arctic Economic Council». I diskusjonen fremhevet Sivertsen viktigheten av at næringslivet som opererer i Arktis bidrar aktivt til samfunnsutvikling og kapasitetsbygging.

I tillegg til arrangementene som delegasjonen selv har stått som vertskap for, har delegasjonen deltatt på ulike konferanser og debatter i Norge. Delegasjonen har også vært vertskap for utenlandske parlamentarikerdelegasjoner som har besøkt Stortinget for å lære om det arktiske samarbeidet.

Stortingsdebatten om arktisk samarbeid fant sted den 5. februar 2015.

Planer for neste år

Delegasjonen vil fortsette å bidra til en levende og engasjert debatt om utviklingen i Arktis, nasjonalt og internasjonalt.

Som leder av Den arktiske parlamentarikerkomiteen vil Eirik Sivertsen arbeide med implementeringen av slutterklæringen fra konferansen i Whitehorse, hvor dialog med USA som formannskap i Arktisk råd vil være særlig viktig.

Delegasjonen vil delta på den 12. arktiske parlamentarikerkonferansen i Russland i august/september 2016.

Delegasjonen vil være vertskap for et møte i Den arktiske parlamentarikerkomiteen.

Delegasjonen vil legge til rette for at varamedlemmer kan delta mer aktivt i arbeidet i delegasjonen.

Delegasjonen vil arbeide for å bedre kontaktene og samarbeidet med relevante medlemmer av Europaparlamentet.

Delegasjonen vil undersøke mulighetene for å ta et parlamentarisk ansvar for spørsmål relatert til Antarktis.

Delegasjonen vil fortsette nordområdedialogen med regjeringen.

Delegasjonen vil arrangere en delegasjonsreise i Norden.

Delegasjonen vil arbeide for å styrke kontaktene med og mellom de nordiske parlamenters arktiske delegasjoner.

Delegasjonen vil delta aktivt på møter og skape nye arenaer hvor arktiske spørsmål diskuteres. På den måten vil delegasjonen ha tett kontakt med relevante aktører og samarbeidspartnere for å forme fremtidens arktiske politikk.

Oslo, den 24. september 2015

Eirik Sivertsen
delegasjonsleder

